

FLAMMAN

Ny facklig kamp: organisera strejker via chatt

Skapad 28.10.10

– Organisera underifrån, förlita dig på dina arbetskamrater och utgå från den egna arbetsplatsen och metoder som fungerar där.

Frances Tuuloskorpi, mångårig facklig aktivist, har sammanställt antologin Hopsnackat, om facklig kamp på arbetsplatser.

– Jag tänkte på mina barnbarn och deras kompisar, de som fått ett jobb och är jätteglada för det, men som sedan märker att lönen är fel, arbetstiderna knäppa och anställningsformerna ”hej kom och hjälp mig”.

Frances Tuuloskorpi är redaktör för den nya antologin Hopsnackat, som består av 35 berättelser från 25 olika arbetsplatser, om just att snacka ihop sig på jobbet.

Finns det en dålig facklig medvetenhet bland unga idag?

– Så har det alltid varit, men tidigare har man fått lära sig på sin arbetsplats av andra. Idag är det så att kommer man in någonstans så får man inte stanna länge. Det gäller inte bara unga, utan alla som inte har ett fast jobb. Jag hör ofta äldre vuxna sucka och undra varför de inte kan hålla ihop bättre på deras arbetsplats.

Men samtidigt säger hon att inte bara unga människor har glädje av att läsa Hopsnackat utan i princip alla som är intresserad av arbetsplatskamp. Boken innehåller goda exempel på arbetsplatser som har vunnit strider, men den är inte i första hand tänkt att fungera som en facklig kurs.

– Sådana finns redan, det som saknas på dem är ofta hur man ska göra för att bli ett starkt kollektiv.

Börja underifrån

Hur man ska lyckas med det är kanske inte den enklaste frågan att svara på, men Frances Tuuloskorpi nämner några punkter:

– Organisera underifrån, förlita dig på dina arbetskamrater och utgå från den egna arbetsplatsen och metoder som fungerar på den.

Boken tar inte upp de största och mest uppmärksammade fackliga striderna under de senaste åren. Det är ett medvetet drag.

– Det kan lätt kännas fjärran för människor, man kan tänka ”hur ska vi lyckas med något sådant?”

Istället är det de mindre konflikterna som får utrymme. Frances Tuuloskorpi berättar om en av personerna i antologin som arbetade vid datorn hemifrån på en bingosajt på nätet. Hon träffade aldrig sina arbetskamrater, men de lyckades ändå organisera en framgångsrik strejk

genom att chatta med varandra på MSN.

– Det visar att det inte bara är sopgubbar eller fabriksarbetare som kan bedriva facklig kamp. Spännvidden på berättelserna är en av styrkorna i boken.

Redovisa lönen

En början till fackligt arbete underifrån kan vara så enkelt som att arbetskamrater börjar redovisa sin lön för varandra.

Många tycker nog att det är känsligt?

– Ja, det brukar bli ett himla kackalorium från början när någon föreslår det. Det kan vara känsligt både för den som ligger högt och lågt i löneskalan att berätta vad de tjänar. Men det bryter med allt det som gör att man står ensam med en individuell lönesättning.

Hon drar ett exempel från en motorverkstad där de anställda började tillämpa taktiken.

– Arbetsledarna blev panikslagna när folk plötsligt höll ihop och sade ”den där killen har för låg lön” istället för att bara försöka få upp sin egen lön, som tidigare.

Frances Tuuloskorpi säger att hon tycker det är rätt ointressant vad som händer på högre nivå i facket. Det är arbetarklassen som måste organisera sig. Under vårt samtal återkommer hon flera gånger till vikten av underifrånarbete. Lyfter man fram dem som har det sämst, kommer de att driva de andra framför sig.

Mångårig fackaktivist

– Det är ingen idé att säga att de där uppe måste göra si eller så, säger hon.

Många känner till Frances Tuuloskorpi som stridbar facklig aktivist. 29 år arbetade hon på Stockholmsbagarn, där man med tiden blev ett kämpande arbetarkollektiv med en stark fackklubb. Erfarenheterna resulterade i boken Folk och andra bullar. Den nya antologin är tänkt lite som en motsvarande bok, med mer aktuella exempel.

Utifrån erfarenheterna på Stockholmsbagaren bildades Folkrörelselinjen. Frances Tuuloskorpi beskriver den som en samlingspunkt för erfarenheter.

– Det är ingen förening som man kan gå med i. Det började med att en del människor undrade vad som var skillnaden mellan Stockholmsbagarn och deras arbetsplatser, där de inte tyckte att något hände. Vi pratade om att våra metoder borde kallas för folkrörelselinjen, de gör att folk är i rörelse.

Fakta

Anne-Li Lehnberg

Källa till webbadress: <http://www.flamman.se/ny-facklig-kamp-organisera-strejker-via-chatt>